

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

V. aastakäik.

Kesknädalal, 24. detsembril 1924. a.

V. aastakäik.

Õppigem naerdes elama!

Pessimism ja elutüdimus on meie päevil igapäevaseks nähtuseks saanud. Haja-meelsus, tegevusetu olek ja elupõletamine viivad enesetapmiseni, hullumajani või vangitornini ja üksteise järel langeb seltskonnast liikmeid välja, kui kolletanud lehti sügistuule käes.

See on muidugi üldiselt praeguse mehhaniseeriva ajavaimu süü, mis inimese füüsilisest tööst kõrvaldab, masinasaavutuste pealtvaatajaks seab ja lodevale, ebanormaalsele eluviisile meelitab.

Pahe vastu võitlemiseks on kehakultuuri, spordi poole juhutatud ja sel ei puudu oma tagajärjekus. See seab jälle loomulikud füsioloogilised tingimused, korraldab ainevahetuse jne. Mitmedki elupõlgajad on spordi läbi tulisteks optimistideks ja väljapaistvateks töömeesteks muutunud. Laialt on tuntud sarnased lood rikkastest Inglise lordidest.

Kuid on spordi kõrvalgi veel üks abinõu, mis suudab hajameelsust ja hingelist tülpimust kõrvaldada ja inimest loovale tööle võita. See on naer — puhas, südamluk, tagamõttetu naer. Ta võib uskumatut korda saata.

Viimasel ajal on Ameerikas eriti ühenduses kehakultuuriga hakatud hingeelulisi nähtusi uurima ja veendunud mitmetes lihtsates, kuid radikaalsetes abinõudes, kuidas rahva elujõudu ja saavutusvõimet tõsta. Üheks silmapaistvamaks abinõuks selleks, nagu meie juba mainisime, on naermine. Ameerikas on tekkimas mingi naerukultuur, kui seda nii võib nimetada. Küsimust käsitatakse paljudes referaatides ja ajakirjades. Käesolevaid ridu virgutab kirjutama A. F. Harlow'i artikkel ajakirjas „Physical Culture“, mis kannab kõlavat nime „Let's try to die laughing (Õppigem naerdes surema)“. Kuna aga meie meelest elamisel tegelikult suurem tähtsus on kui suremisel, kuigi selle subjektiivset väärtust tuleb kõrgelt hinnata, oleme oma kirjutuse pealkirja vastavalt muutnud.

Autor tsiteerib Shakespeare'i „knits up the ravelled sleeve of care (purustage mure siduv käiks)“ ja põhjendab oma naermise süsteemi mitmete tegelikkude näitustega enda ja kaaskodanikkude elust. Ta soovib naerda, sest naer on suur füsioloogiline tegur.

Harlow ei ole aber näitustega, naerutardidust ja naerukultuuri harrastamist

Charlie Chaplin,

ilma suurim koomik, oma kahes vormis.

kas president Harding iga nädal Atlantic City'st New-York'i, et „Sally“ muusikalises komöödias viibida?“ — küsib ta. „Ning miks tegid Lincoln, Disraeli, Roosevelt ja teised mineviku hiiglased sama?“ — Nad tahtsid naerda ja värskust, elujõudu naerust ammutada. Nad tundsid seda lihtsat, suurt saladust. Ent naer on suurepärasm asi ilmas ja ükski ei paku seda paremal kujul kui koomikud. Sekts olgu neile palju päevi.

Autor loeb hulga Ameerika paremaid koomikuid, kes näitelaval tegutsenud, kui Carle ja De Wolf Hopper, Richard Steel, Lew Fields ja teised, ning kinokuulsused Charlie Chaplin, Harold Lloyd, Douglas Fairbanks jne., kel oma hiiglateened rahva vastu.

Mikspärast mitte sõbrustada oma aja ja ümbrusega ja rännata naeratus huultel. „Aeg teeb oma tööd eeskujulikult,“ ütleb Dickens, „ja ma ei karda teda. Mu tervitus talle, sir! Kasutage teda hästi ja ta on teie südamlukum sõber; kuid muretsemine ja ohkimine on saatanad — salajased, hävitavad ja purustavad saatanad, mis sötkuvad maha Eedeni kaunimad õied ja nüristavad rohkem kuuga kui Aeg ise aastaga.“ Ning Steel lisab: „Naerja on väga lähedane kõrgemale tarkusele ja täiusele.“

Üks kõigi aegade suurematest koomikutest on tänase lehe esiküljel seisev, meile kõigile tuttav Charlie Chaplin. Kes ei oleks mitte ta naerust ja koomilisest nukrustest haaratud olnud ja kelle mitut halba tuju ei ole ta jäljetult minema peletanud. Ta on laiade masside lemmik ja konstruktivistid peavad teda meieaja suurimaks kunstnikuks. Meil ei pruugi selle üle vaielda, konstateerime vaid, et ta meie lähedane sõber on. Kui täisverd ameeriklane on ta muidugi tubli sportlane. Kummardus talle!

Aeg paneb praegu mõndagi õrnakest ägama ja ohkima, kui ta teda oma raudse kämbelaga pigistab. Kas siis pisarad silma lasta valguda ja nagu virilasse grimassi tõmmata? Ei, naeratame, naerame talle täiest kõrist näkku. Mitte tema ei ole tugev, vaid meie oleme nõrgad. Kuid ka meie muutume tugevaks, kui meie naerma õpime. Aeg kohustab meid selleks. Mu tervitus talle, sir!

kinnitab ta paljude Ameerika suurte töömeeste juures. „Miks oli Woodrow Wilson järjekindel Keith'i vaudevill'e'i küllaline, kui ta Washingtonis elas ja miks mat-

Sport ja riigikaitse. Male olümpia spordina.

Prantsusmaa sammud sel alal.

Spordi ja riigikaitse otsekohene suhtumine üksteisele on Kesk-Euroopas tunnustatud tõsiasi. Saksas, Poolas ja Tšehho-Slovakkias on sportiline liikumine ja sportlised organisatsioonid suurel määral oma kodumaa ja selle kaitse teenistuses. Kuna spordi liikumine oma laiaulatuslikkuse peale vaatamata ei ole ega saa olla mingiks kapitaale andvaks ettevõtteks, siis on välisriikides loomulikuks riiklike toetuse andmine spordilikumisele, mis lubab viimast rohkem areneda kodumaa kaitse alal.

Ka Eesti spordi juhtivates ringkondades välitseb valmisolek meie sportlaste kogu rakendamiseks tööle kodumaa heakäiguga tarvis. Ühe selle järeldusena on peale vabadussõjaaegset sportlastest koosnenud Kalevi malevat nimetada nüüdset üldisesse kaitseliitu kuuluvat Kalevi kaitsemalevat, mis lühikese ajaga saanud poolehoidu osaliseks, olles sellejuures arvukas ja tugev jõuüksus kodumaa kaitse alal.

Sportlaskonna valmisoleku ja juba seni omalt poolt pakutud töö peale vaatamata sünnib spordiliikumisele ametliku riiklike tunnustuse saamine visalt. Kultuurkapitaali seaduse jõusse astumine, mis spordiliikumisele tema sihtide edukamaks täideviimiseks oleks esimene regulaarne toetus, viibib praegu, olgugi et tarvidust seaduse kiirema jõusse astumise järele määratakse üldiselt. Kuid kultuurkapitaali tegevuselgi ei oleks veel tarvilikul määral hoolt kantud spordiliikumise täieliku kasutamise eest.

Prantsusmaalt on näitena tuua, et seal spordi arendamine kuulub täiesti riiklike ülesannete hulka. Prantsuse sõjamineeriumi koosseisus on eriline spordi komisariaat, mille laiendamine eriministeeriumiks on kavatsusel. Parlamendis on spordiliikumise tähtsuse otsekohese selgitajana ja sportlaskonna esitusena moodustatud parteidevaheline spordirühmitus. Viimati määrati Prantsuse saadikutekojas lühikeste debaatide järele suure enamuse toetusel 8.600.000 franki (170 milj. m. ümber) kehalise kasvatuse heaks. Kõnedes tähendati, et selle summaga saadakse Prantsuse spordiliikumist arendada ja süvendada. Prantsuse noorsoo terviseline olukord on spordi läbi seni juba tuntavalt paranenud. Sportlike kursuste läbitõetamisega on võimaldatud ka sõjaväe teenistustaja lühendamise. Märkida on, et haigemajad Prantsusmaal (ja kahtlematult ka meil) rohkem kuluvad teevad kui mänguväljad ja staadionid. Loomulikult oleks aga vastupidine olukord. Ka naiste juures on sport Prantsusmaal end edukana näidanud.

Selge on, et ka Eestis sport väärrib tema süvendamiseks ja teadusliku aluse loomiseks riigi hoolt.

J. Myyrä Ameerikas.

Soome kahekordne olümpiavõitja odaviskes on Jaapanist, kus ta teatavasti võistlemas oli, siirdunud Ameerikasse. Ta asub Oregoni osariigis ja on seal detsembrikuus kohalistel võistlustel tulnud odaviskes ja kettaheitel võitjaks tagajärjega 60.80 ja 42.39.

Esimest korda olümpia mängude kestvusel peeti ühes 1924. a. Pariisi mängudega ka rahvusvahelist maleturniiri. Osavõtt sellest turniirist oli õige laialdane: esitatud oli ligi 20 rahvust, kuna sellel turniiril teatavasti kaks esimest kohta omas Läti.

Nagu juba tähendatud, oli see turniir laialdane ja mängutugev, kuid see turniir peeti olümpia mängude puhul ja ei olnud mängude ametlikus kavasse.

Nüüd näib selles suur samm olevat edasi jõutud. Malet käsitatakse samuti spordialana, mis täieõiguslikku kohta väärrib modernaja olümpia mängude laialdasesse kavasse. Sarnane soov on esitatud maleorganisatsioonide koonduse, rahvusvahelise maleliidu poolt, mis asub Haagis. Rahvusvaheline maleliit esineb järgmisel rahvusvahelise olümpia komitee istangul 1925. a. Praagas, kus kindlaks määratakse 1928. a. üheksandate mängude kava, et male tunnustataks olümpia võistlusspordiks ja võetaks sellena ametlikult järgmiste mängude kavasse. Et see rahvusvah. maleliidu ettepanek leiaks kindlat toetust, on rahvusvah. maleliit sellekohase sooviga esinenud kõigi rahvuste olümpia komiteedele.

Kindlasti on oodata, et rahvusvah. maleliidu ettepanek vastuseismist ei leia.

Male küsimus on ka Eesti spordi keskliidus harutusel olnud. Eesti spordi keskliit on otsustanud pöörata kodumaa spordiseltside poole, et seal, kus maleosakonnad veel puuduvad, need asutataks ja spordiseltside poolt alus pandaks meil seni veel puuduvale Eesti maleliidule. Viimane kuuluks asutamise järele samuti Eesti spordi keskliitu.

Rootsi ja Soome kergejõustiku tasapind läinud suvel.

10 parema keskmised saavutused.

	Rootsi.	Soome.
100 mtr.	10,94	11,00
200 ..	22,50	22,66
400 ..	50,02	51,44
800 ..	1.57, 6	1.59, 3
1.500 ..	4.06, 1	4.02, 1
5.000 ..	15.27, 8	15.12, 1
10.000 ..	32.36, 1	32.03, 2
110 .. tõkkeid	15,99	17,24
400	58,17	59,79
Kaugus	695, 2	685, 7
Kõrgus	182, 6	179, 4
Teivas	351, 5	345
Kolmik	14.16, 7	14.15
Kuul	13.50	13.91, 8
Ketas	40.76	43.51, 2
Oda	59.01	59.88

Ville Kyrönen,

tuntud Soome maratonimees, on Ameerikasse elama asunud, kus ta varemgi pikemat aega on elanud. Ta võitis sinnajõudmisel kohe osa n. n. Berwicki 9½ miili pikkusest maratonist, mis on üks tuntum iga-aastane jooks Ameerikas. Reisi tagajärjel ei olnud ta veel täielikult vormis ja jäi teiseks. Esimeseks tuli Hennigan ajaga 48.13.4. Olümpia auhinnamees De Mar ei pääsnud esimese viie hulka.

Kyrõsele kuulub varematest aastatest rekord sel alal 47.56.4.

Seltsid meistritiitlite jahil.

Kalev üldises paremuses.

Pinev võistlus keeb läbi terve sportlase aasta. Vaevalt saab üks ala lõppeda ja meistrivõistlus mööduda, kui huvijuba teisele alale kandub ja seal uus rähklamine algab. Iga selts paneb välja oma parema ja püüab võimalikult ohtralt loorberid lõigata. Sagedasti on üksikutele meistrivõistlustel väljas ka väärtuslised auhinnad, mis huvij meistrilt võitmiseks veel tõstavad. Sarnase väärtuslise auhinna on jalgpalli meistrivõistluste 1. klassis mainida Ed. Saarepera karikat ja edasi Eesti vabrikantide ühingu auhindu mitmetel aladel.

Tugevamate üksustena meie spordiliikumises püsivad pealinna seltsid. Neist on juhtivad eriti liikmerohked Kalev ja Sport.

Vaadeldes möödunud spordiaastat, selgub, et kuueteistkümnest esivõistlusest, mis aasta jooksul peetud, on kõik võitnud nimetatud 2 seltsi. Kuigi üksikute aladel ka mõnede provintsiseltside poolt on tugevat konkurentsi näidatud, nagu kiirusutamises Akadeemilise spordiklubi ja iluuisutamises Tartu Kalev, kes esimesi kohti on võitnud, on üldises kokkuvõttes ka neil aladel paremus Tallinna käes.

Kuueteistkümnest esivõistlusest langeb Kalevi arvele 12 ja Spordile 4. Kalev on võitnud kiirusutamise, iluuisutamise, jääpalli 2. klassis, suusatamise, kergejõustiku, kümnevõistluse, ujumise, tennise, jalgpalli 2. ja 3. klassis, tõstmise ja poksi. Sport on võitnud jääpalli 1. klassis, jalgpalli 1. ja 4. klassis ja maadluse. Need on ta aga ka võitnud suure ülekaaluga, nii et ta tasapind üldiselt Kalevile lähemal seisab, kui seda toodud arvud näitavad.

Läinud aastal jagunesid meistritiitlid samal kuueteistkümnel alal järgmiselt: Kalev 8, Sport 3, Akadeemiline spordiklubi, Viljandi spordiühing, Harku Tasuja ja Eestimaa tennisklubi igaüks 1.

Loomulikumaks nähtuseks spordielule tuleb igatahes läinud aastast seisu pidada. Suuremaks sportlikeks eduks on eelistatavam laialdasem tugevate seltside võrk, mitte ühe või kahe seltsi ainuvalitsus. Viimane on aga paratamatu nähtus iga maa noores spordiliikumises.

Ameerika cross-country esivõistlused.

Nimetatud esivõistlused on Ameerikas päevakorraks toonud üllatuse. Võitjaks oodati üldiselt Cornelli ülikooli meest Kirby't, kes Pariisis 3000 mt. jooksu esimese ameeriklasena lõpetas. Nüüd tuli cross-country meistriks M. L. Smith Yale'i ülikoolist, kes oma 19. eluaasta juures näitas väga head aega 31 min. 24 sek., kuna Kirby 32 min. 15 sekundiga pidid rahulduma kümneenda kohaga.

Rootsi kergejõustiku klassist

annavad pildi tänavuse aasta saavutused: kõrgushüppes on 20 meest üle 1,80 hüpanud; teivashüppes on 25 meest üle 3,30; kaugushüppes on 40 meest üle 6,50 ja odaviskes 45 meest heitnud üle 50 meetri.

Aasta vahetusel.

On imelikud ajad. Kalender näitab jõuluid, mis meil harilikult põhjamaalised — raksuva pakase ja lumehangedega. Tänavune jõulunädal oma ilmadega on aga kui vananaiste suvi. Maa on läbi sula ja aastata lühimate päevade peale vaatamata naeratab napilt üle majade katuste tõusev päike paigutj röömsalt. Õhus on siiski rõskust. See tänavune jõulu ilmastik oma kogusummas lubab isegi aset tundele, kui oleks meil kohane ja samane ilmastik jõulu raamiks kui Inglise liiga jalgpalli suurvõistlustel, kus praegu Notts County ja West Bromwich Albion Sunderlandist tihedalt surutuna võistlevad juhtimise pärast teel, mille sihiks on jalgpalli emamaa — Inglise meistri tiitel.

Meil on jalgpalliväljad samuti võistluskõlblikud. Ongi „hulle“, kui nii soovitakse üfelda, kes jõulu nädalal jalgpallisaapad näpus väljale ilmunud. Selles nahkkuuli entusiasmis oli aga väikest traagikat, kuna kurjavaimuna, kes jõulude ajal kohatuna tundub, väljale ilmus jää alkeemik, mures olles, et mehed oma palliveeretusega jätaavad sügavad jäljed pehmesse välja, mis talve tulekul, see tähendab jää tegemist välja konarluse tõttu võiks tulevaste jõuludenj edasi lükata!

Kuid jalgpall on vähemalt jääsportlastele kõige kurja juur, sest pealima tänavaval tuli juba vastu üks „jalgpallihaike“, kelle suu naeratas kõrvast kõrvani, nagu peetaks 2. jõulupühäl esivõistluste revansi Kalev—Sport ja talispordi hooaega ei oleks vähemalgi määral oodata!

Seisame aastate vahetusel. On hea, et otsekohe uue aasta eel käivad jõulud — rahupühad, hetked sisemiseks süvenemiseks.

Mida toob uus aasta Eesti spordis? Seisu spordis ei ole ja tagasiminekut veel vähem. Ees on ainult tõus. See võib olla raske, kuid tee üles järsule mäele on alati raske. Sport oma erksa ja takistustest hoolimatu edasirühkiva vaimuga valib alati otsema tee sihile, sellepärast see järsk tõusutee, kuna pealegi spordi arengu tipp on nägematu, mis sportlase kärsitult vaimu veel enam kihutab tõusule.

Eesti seisab oma sportlase aluse süvendamisel ja tugevdamisel. Kui läinud aastad käisid kaheksandate olümpia mängude ettevalmistuse tähe all ja kulmineerisid seal Eesti värvide tüseda esitamisega, siis järgnes sellele suurpingutusele hingetõmme. Ilma et meie spordi liit olümpia mängude lõpust kuni praegu veel käesoleva aasta päevade vajumiseni oma aasta alguse suursaavutustele erilist lisa oleks annud, algas spordi üldise tasapinna tõus ja spordi kindel levimine siseriigis, mis

rüppeks hulgale tuleviku jõududele. Kui meie kergejõustiku esiklass on üle mõnede aasta vahetuste püsinud pea samana, on tänavu olnud märgatav elavuse tõus kergejõustiku vastu sisemaal ja täpne arvustik näitab klassi üldist tõusu. Jalgpallis on see tõus olnud esikohal seisvalt suur. Raske on uskuda, et Eestis veel leiduks nurki, kus ei tuntaks kaasakiskuvat nahkkuuli mängu. Meeskondade rändamine raudteel esivõistluste ajal on olnud suurem kui kunagi varem ja koju on kogutud rohkest teadmisi ja hoogu, mis peavad pakatama uuel kevadel. Jalgpallile ja kergejõustikule on seltsinud uus võimsalt

Foto K. Akel & Ko.

Jõulumaaistik 1923. a.
Kadriorus Eesti staadioni juures.

tõusev spordiala — poks. See spordiala, mida Lääne-Euroopa nimetab noobliiks kunstiks, oli aasta eest meil veel õige hõre. Nüüdseks on sinna juure tulnud hulk energiarikkaid noore, kelle vahelisi algajate võistlusi spordipublik juba ilma mingi teadaandeta üles on hakanud otsima. Kas tõuseb kunagi ka Eestist vägev fighter (võitleja), kelle punch (ööök) oleks mõru mõnele Euroopa meistriks ja viiks Eesti nime kandilisse noõringi. Esimene tahis teel sinna poole on tõusva aasta poksi esivõistlused, mis lubavad tulla üheks suuremateks Eesti esivõistluste reas.

Röömsaid jõuluid

ja

head uut aastat

kõigile spordisõpradele!

Eesti Spordi Kesklüü

Eesti Spordileht

Talisport on püsinud meil harilikuna, oma saavutustega mitte üleulatades igapäevalikkusest. Kui tänavune aasta ei lõpetaks oma ajakäiku nii külmavaeselt, siis oleks ka talispordil loomulik algavast hooajast asuda kaasa tõusu rütmis.

Kui tulev aasta rohkem tähelepanu annab maale, kus eesotsas Pärnuna ühes Kesk-Eestiga kujunemas spordi tugevaks hälliks, kust Eesti vajab uue tugevndusena mehi vastusammuvatele olümpia mängudele, siis on Eesti sport saavutanud laia ja veel võimsama aluse. Kui praegu valitseb Tallinn ja talle järgmisena Tartu asemel nüüd on vast Pärnu, siis saavutaksime spordi keskkoha edaspidisel detsembraliseerumisel Eesti spordi klassi üldise tõusu. Nüüd on meil parajal legendikul siiski küllaldane arv kõrgeid tippe, kuid üldisel tõusul — paraja spordi kõrgustiku juures oleks meil tugevam alus ja ka tippe — täiuslikkude sportlaste juuretõus loomulikult suurem.

Lootused Eesti spordi üldise klassi tõusu kohta ei ole milgil viisil illusoorised, sest tõus on juba momendil hoos.

Kui lähem aasta meile ilmutub spordi laialivalgumisenä kogu rahvasse ja klassi tugevndamisena, siis tootab algav aasta numbriga 1924 märgitud aasta omast kodumaalastele ka rikkalikumalt suurvõistluste kütkestavaid hetkeid. Tulev aasta naeratab vastu senistest suuremate rahvusvaheliste sündmustega: jääpallis, raske- ja kergejõustikus, maavõistlused meie tubli naabri Lätiga, jalgpallis peetakse Tallinna vanade müüride vahel juba praegu pinevatena, mil võib olla aga veel kurbmängu maiku ehk juure tuleb, tunduvad maavõistlused Läti, Soome, Poola ja Rootsiaga. Üle nende suursündmuste kumab Eesti staadioni avamine.

Röömsaid jõuluid ja head uut aastat
kõigile kodumaa spordiliitudele,
-seltsidele ja sportlastele

soovib

Eesti Jalgpalli Liidu juhatus.

Eesti Spordilehe

järgmine number

ilmub kesknädalal

7. jaanuaril 1925. a.

„Cheer-leader“.

Publik on tujukas, raskelt mõistetav, kuid õnneks ka kergelt mõjutatav element. Massil on omapärane psühholoogia, ja kes seda tunneb, suudab teda ka mõjutada. Sagedamaks publiku kuhjumise kohaks on jalgpallivõistlused. Ta jaguneb seal oma parteidesse, harilikult kahte, ja jagab oma sümpaatiat võistlevatele pooltele. Spordipublik on harjunud oma soovidele ja tunnetele vaba voli andma, karjutakse ja näideldakse, kuna selle müra terav ots on harilikult vahekohtuniku pihita sihitud. Samuti püütakse võimalikult elavalt omi mehi virgutada ja võidule sundida. Kuna see meil kõik loomulikku rada sammub ja põrgulikku, süsteemitut viirvarri enesest kujutab, on Ameerikas sellest terve teadus tekkinud ja tundeavaldused kindlasse vormi juhitud. Pearaskus langeb seal n. n.

„cheer-leader“i

peale. Cheer-leader on mees, kes „cheer'e“, see on publiku hüüdeid juhatab, mingi aplausidirishent ja häälestamistoru, kelle ülesanne veidi kabaree konferansjeele sarnaneb. Publik on sunnitud temaga kaasa minema, kas soovib või mitte. „Cheer-leadingi“ kunst seisab latentse entusiasmi kinnipüüdmises ja teatud suuna andmises, ning isepeale kontsentreerimises, et sümpatiseeritavat meeskonda võidule viia, publikut selleks abinõuna kasutades.

Ameerika spordielus mängivad ülikoolid tähtsat osa, ja nende vahelised matšid leiavad üliloomulikku huvi. Igal Ameerika ülikoolil, nagu Harvard, Yale, Princeton (kus omal ajal rektoriks oli Woodrow Wilson), Stanford jne. on oma eriline lahinguhüüd, nii kui meie üliõpilaskorporatsioonidel oma kantused. Ka suurteil Ameerika spordiklubidel on sarnased hüüded. Need on originaalsed ja sarnanevad sagedasti indiaanlaste sõjakisale. Seda hüüdu tarvitatakse ka kõigil ametlikkudel juhusel.

1922. aastal näitas Princetoni jalgpallimeeskond teatud nõrkust. Meeskonna vorm oli kõikuv, mõnikord mängis ta hiilgavalt, mõnikord nõrgalt, — tal puudus hoog ja elaan. Meeskond pidas lõpuvõistlust Chicago vastu.

„Tiigred“ — nii hüütakse Princetoni rugbymeeskonda — sõdisid vapralt, kuid edutult. Korruga pääsis üks „tiiger“ oma kahest vastasest läbi ja viis palli väravasse. Silmapilkselt tõusid jalule kõik Princetoni poolehoidjad. Tribüüni äärel kargasid niisti neli „tiigrite“ „cheer-leader“i ja nende abilised, kõik valges, kes kätega vehklesid ja megafoonidega juhatasid — ja korruga kõlas tuhandete pealtvaatajate kurgust Princetoni sõjahüüded:

Wau, wau, wau, wau, wau!
Iga vaenlane pagegu,

Kaks meie cheer-solisti jalgpalli vaimustuses.

kui tiiger dshunglis oma sõjahüüdu müristab!

Rrrrray! ... Rrrrray! ... Iih! ... Iih! ... Ssssss! Bu! Bo! Bum! Aaaaaaaaah! ... Stun! ... Stun!

Minut hiljem varises kokku Chicago meeskond vägeva tormijooksu hoo all. Kunagi ei ole sõjahüüd vist varem nii silmatorkavat tagajärge annud.

Yale'i ülikooli sõjahüüd on järgmine:

„Breex! Crash! Crash! ... Breex! Crash! ... Parabloo! Yale! Yale!“

See sõjahüüd on klassilise algupäraga, sest ta leidub ühes Aristophanese „Konnade“ kooris. Vist põgeneks küll vana greeklane ehmunult oma hauda tagasi, kui ta oma koori nüüd Ameerika spordiväljal kuuleks.

Cheer-leader'i võimuses on mõnikord mängule soovitavat pööret massi psühholoogia kaudu anda. Kuid selleks peab tal peale vägeva orgaani ka akrobaadi annet olema, kusagile kõrgemale kohale ronimiseks. Sagedasti on ta rietatud indiaanlastena. Arusaamatul põhjusel on Ameerikas armastatavad punapealised cheer-leader'id. Üks paljaspealine cheer-leader läks kunagi nii kaugemale, et oma lagipeale lasi punase värviga maalida suure J, oma klubi nime algustähe.

Cheer-leader'i kohus on väga lugupeetav kolledshites ja ülikoolides ja nendeks saamiseks peetakse omapäraseid eksame. Psühholoogia professorid peavad üliõpilastele isegi ettelugemisi selle üle, kuidas massi peale suuremalt mõjuda.

On ka nais-cheer-leader'eid, kaunikehalisi neiusid, kes oma isikuga peavad massi peale suuremat mõju avaldama, kui nende meeskonnakonnad, kuna nende rütmitunne suuremal määral arenenud on.

Hispaaniast.

F. C. Barcelona 25 a. juubel.

Käesoleval kuul pühitseti Barcelonas suure entusiasmi F. C. Barcelona 25-a. juubeli. F. C. Barcelona asutajaks on shveitslane Hans Gamper, kes jalgpalli Hispaaniasse tõi ja klubi praegunegi juht on.

F. C. Barcelona väärrib praegu maailma suurima jalgpalliklubi nimetust. Klubil on üle 11.000-nde liikme ja tore spordiväli kohtadega 30.000-ndele.

Juubeliga ühes olid korraldatud suured võistlused. Need algasid 14 km. pikkuse tänavjooksuga läbi Barcelona. Osavõtjaid oli 123. Esimeseks tuli ka nüüd läinud aastane võitja itaallane Speroniteine Palau, F. C. Barcelonast, kolmandaks itaallane Bertini.

Edasi oli võistlustekavas jalgpallimatš F. C. Barcelona ja Hispaania meistri R. U. Iruni vahel. F. C. Barcelona võitis mängu väravaga, mille Samitier tegi esimestel minutitel. Meistermeeskond tegi pingutusi seda tasuda, nende kuulus keskpoolkaitsja René Petit ergutas kogu aeg oma mehi pealetungile ja Plattkol tuli Barcelona väravas teha ränka tööd. Võistlus lõppeski resultaadiga 1:0 F. C. Barcelona võiduks.

Järgmisel päeval olid rahvusvah. kergejõustiku võistlused. Kutsed olid saadetud ka Paavo Nurmile ja Charles Hoffile, kuid viimased ei saanud oma Ameerika sõidu tõttu osa võtta. Resultaadid olid: 100 mt. 1. Mourlon, Prantsuse, 11,2; 2. Becerrill, Kastillia, 11,4. 200 mt. — 1. Mourlon 23,4; 2. Junqueras, F. C. Barcelona, 24,2. 400 mt. — Tevenau, Prantsuse, 53,4; 2. Labourdette, Guipuzcoa, 53,6. 800 mt. — 1. Viriath, Prants., 2,05,8; 2. Baraton, Prantsuse, 1500 mt. — 1. Bontemps, Prantsuse, 4,14,2; 2. Viriath 4,18,8. 3000 mt. — 1. Marchal, Prants., 9,59,2; 2. Palau. Kõrgus — 1. Irigoyen 1,80 (uus Hispaania rekord, end. 1,78). Kaugus — Robbles 6,29. Oda — Bru, Tarragona, 47,90 (uus Hispaania rekord, end. 46,74).

Samal teisel päeval peeti jalgpallis uus võistlus F. C. Barcelona ja R. U. Iruni vahel. Poolaeg lõppes 1:1 ja 15 min. enne lõppu juhtis Barcelona 2:1, kuid siis tegi R. U. Irun kaks väravat ja võitis 3:2.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed, süstad ja tõukekelgad.

O.-ü. „ESTO“

Tallinnas, Pikk t. 47.

Kõnetraat 10-02.

Ainult o.-ü. „ESTOST“ ostab iga spordiharrastaja hooaja sporditarbeid. Hinnad mõõdukad.

Kõige austusega O.-ü. „ESTO“.

Rekordide rekord.

Rattasõidu suursaavutustest.

Tunnisõidu rekord kiirel tõusul.

Jalgrattasõit on ülipopulaarne spordiala maailmas. Rattasportlased on suuremad rahvuslised spordikangelased ja suurem osa kõigist spordilehtedest on harilikult rattasporti sõnumite all. Loomulikult on paremad rattasportlased ka elukutselised ja pühendavad oma terve aja kihutamisele ja treeningule.

Kuulsad on kuuepäevalised võistlused, mõned rännaksõidud jne. Viimasel ajal on üllatavalt kõigi huvi koondunud tunnisõidule, mil lühikese aja jooksul on saavutatud imestusväärseid tagajärgi. See on tänavuse sügise teene, et inimvõime piir on jälle pika sammu võrra edasi nihkunud. Tunnisõidu rekordi on üksteise järel parandanud belglane Vanderstuyft ja prantslane Brunier.

Asja kohta kirjutab sündmustele lähedalseisev „Le miroir des sports“ järgmist:

Nii harjunud kui meie ka ei ole tänapäev vägevate saavutustega spordivallas, on ikkagi tunnisõidu rekord saanud meie imetluse objektiks. Rekord, mis purustati Monthéry autodroomil, ei kuulunud harilikku kilda.

See oli rattasporti ulkus ja inimvõime piir, see oli Herkulese samm. Selle rekordi omanik oli prantslane Paul Guignard ja oli püstitatud see Müncheni rattateel kolmenumbri arvuga. Kindlana ja kõikumatuna näis ta püsivat kõigi lendavate meeste attakide vastu.

Uskumatu! Väevalt on saanud Vanderstuyft — Amerigo kangelasesteg saavad juubeldused kajada, kui kangelasesteg ise on jäänud ainult mälestuseks.

Guignard'i rekord ei ole ainult löödud, see on põrmustatud; daämonlik paar ei ole seda mitte mõne saja, vaid tuhandete meetritega, nimelt kuuetuhanda meetriga parandanud, sest Guignard'i saavutus oli 101 kilomeetrit, ja seda on veel omakorda 5 kilomeetriga löödud. Siin on hämmastus õigustatud.

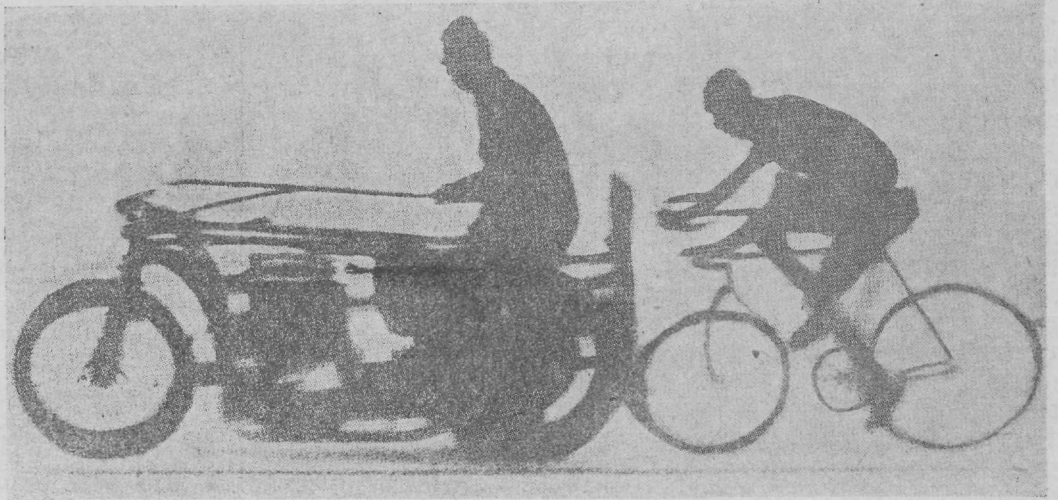
Kohasem ja väärtuslisem on tunnirekord kõigil aladel inimese saavutusvõime mõtlemiseks, maal, veel ja õhus, see on nobeduse mõõdupuu.

Tunnisõidu ajalugu on seega tõelik rattasõidu ajalugu, alates primitiivsest „baneshakerist“ kuni praegusaja modernimate tüüpideni, tehnika viimase sõnani. Meie oleme praegu selle omapärase ajaloo pöördepunktis. Seepärast on õigustatud ka lühike tagasivaade.

Ma usun, kõik ühinevad meiega — nimele esile! Ja meil ei jää muud, kui vanu mälestusi värskendada, vanu nimesid, juba unustatud, meele tuletada.

Esimese nimenä on mainida Cortis: Herbert Liddel Cortis, inglase doktor-tšempion, kes rattal, mille kõrgus oli 60 tolli (1,52 mtr.) Surbitoni mullarajal kattis 60 minuti jooksul 20 miili (32.180 mtr.).

Cortis püsis tiikk aega kaasmaalaste hulgas suurusena, üliinimesena, kuna puu-

Prantslane Brunier saavutab leader'iga tunnis 112,440 km. Guignardi 15 a. püsinud ilmarekord oli 101,623 km. Sügisel parandas seda rekordi vahepeal belglane Vanderstuyft, tõstes rekordi 107,710 km. peale. Kiirest ajamisest on ülesvõttel sõitjatest tulnud ainult siluetid.

dus vähe, et teda ei ülistatud pooljumalaks.

Hämmastus oli suur, kui kümme aastat peale Cortist võis lugeda Inglise spordilehes „Sportsman'is“ järgmist teadet: „Fred Lees on Belgrave'is löönud tunnisõidu rekordi“. Fred Lees ei olnud kehaehituselt jumalasarvane, ta oli kõigiti keskmine sportlane ja harilikult Dick Howelli ja Fred Woodi poolt varjatav, oli vaid ühel õnnelikul momendil oma saavutuse püstitanud. Võib arvata, et see sel ajal oli suurim sportline üllatus.

Kuid edasi! Siis hakkas rekord kiirelt tõusma. Tulevad nimed: Bob English, söekaevaja Newcastle'ist, ameeriklane W. A. Rowe, Ernest Osmond ja veidi hiljem Fournier. Need kõik parandasid klassilist rekordi mõõdukuse piirides.

Siis saabub tund, mil jalgratta ehitusviisid leidis tehakse ja seda täiendatakse. Kaovad põliseks täiskummidega kõrged rattad. Ja nüüd hakkab kiirete hüpetega tunnisõidu rekord jälle kerkima. Meil on märkida nimesid: Elkes, Bang, Bonhours Huret ja teisi kuulsusi, kui eelpoolt tuntud English, Stock, Linton, Blatt-Bates ja Arthur Chase.

Paranenud on rattad, samuti rattasõidu rajad. Ka harjutusmeetodid on arenenud kindlakujulisemateks. Ratta kõrvale üksiksoitjale on ilmunud veel rattad kahele, kolmele, neljale ja viiele. Viimaks ilmub silmapiirile ka mootorratas ja teda hakatakse võistlustel vedajana — tuulevarjajana — kasutama.

Kes on esimesena saavutanud 60-kilomeetrilise kiiruse, kilomeeter minutis — mis näis olevat uskumatu? See on Rootsi sünnipäraga ameeriklane J. S. Johnsson, kes Jowa velodroomil hobuste poolt keskelt veetava katte järel kihutas 1 inglise miili 1 minuti 36 sekundiga, mis annab minutis kilomeetri. See sündis 1896. aas-

tal. Nüüd hakkavad kilomeetrite asemel minutis miilid lendama ja tunnirekord tõuseb hoogsalt. Ei lähe kaua aega, kui inglase Hall Münchenis saavutab tunnis 60 miili (96 kilomeetrit).

100 kilomeetrit hakkab nüüd juba silmapiirile lähenema ja soov tema saavutamise järele tõusma. Juba enne Halli ja Guignard'i rekorde oli ameeriklane Murphy kihutanud miili nii nobedalt, et see tunnis 101 või 102 kilomeetrit andis.

Mõned aastad peale Halli tõstis prantslane Guignard tunnirekordi 101 kilomeetri peale, — see ei olnud enam lühemast maast ümberarvatud kiirus.

Möödus hulk aastaid ja Guignard'i rekord püsis kättesaamatuna. Kui aga tänavu selle Vanderstuyft oli purustanud, tekkis kohe arvamine, et ka viimase saavutust võib märksa parandada. See sündiski Brunier näol. Veel 90 kilomeetri peal oli Brunier aeg Vanderstuyfti omast halvem, kuid siis tegi ta uskumatu kõva lõpupingutuse ja suutis Vanderstuyfti rekordi tervelt 5 kilomeetriga parandada.

Huvitav on mõlema vaheaegu nende rekordisõidul võrrelda.

	Vanderstuyft	Brunier
10 km.	5.48,1	5.53,4
20 „	10.55,0	11.12,6
30 „	16.01,8	16.31,6
40 „	21.09,2	21.47,8
50 „	26.18,0	27.04,4
60 „	31.28,2	32.20,8
70 „	36.38,6	37.35,8
80 „	41.49,2	42.50,8
90 „	46.59,8	48.06,0
100 „	55.35,8	53.24,0
1 tund	107.710 km.	112.440 km.

Sellega ei ole veel tunnisõidu rekord püsina jäänud ja juba on kuulda, et lähemal ajal katseid tema purustamiseks ette võetakse. On välja mõeldud isegi uusi tehnilisi abinõusid.

Ä r g e u n u s t a g e :

31. dets. k. a. on viimane tähtpäev E. Spordilehe referendumi „Kes on parim Eesti sportlane“ hääletusdelite ärasaatmiseks.

Vaata E. Spordileht nr. 30 ja 31.

Kodumaalt.

Kalevi algajate poksivõistlused.

Jälle hulk lubavaid jõude.

Poksivõistlusi võib meil viimasel ajal kõige suurema raiuldustundega vaadata. Neis leidub igakord palju üllatavat, rõõmustavat ja lubavat. Seda ka laupäeval, 20. detsembril Kalevi poksikursuste küpsuskatsena korraldatud võistlustel. Seal esinesid kursustel viibinud 70-st kursandist 32 võistlejat. Enamus neist olid lühida treeninguaja peale vaatamata stiililt õige head ja pakkusid tüseda sportlist materjaali. Mõnel neist, nagu Klausneril, Simsonil, Partsil, Ohil ja ka Alimannil, Maasikal, Jöksil, Sõgelil ja Petrovil võiks väljavaateid olla juba tänavustel esivõistlustel. Kui nad kuidagi ikka hoolsas treeningus püsivad ja ka kogemusi rohkem omandavad.

Võistlusi peeti algajate kohaselt 3 roundis à 2 minutit, ühe miinuse süsteemis.

Üksikud saavutused olid:

Paberi ja kukekaal, kus kumbagis üks võistleja, võistlesid ühiselt. Võitjaks tuli paberkaallane Paumann, võites oma vastast Leigeri tehnilise paremusega. Mõlemad alles väga noored.

Sulgkaalus võistlesid esimestena Saasep ja Kotkas. Viimane andis alla. Järgnesid Markensh ja Saasep, kus viimane, olgugi parem, peale gongi tehtud löögi eest diskvalifitseeriti.

1. Markensh, 2. Saasep, 3. Kotkas.

Kergekaalus oli konkurents äge. Esimestena kohtasid jalgpallimees Maasik ja Karu. Viimasel oli vähe kaitsset ja ei suutnud Maasika tehnilisele paremusele vastu panna. Petrov — Palm tõi eelmisele teenitud võidu. Head olid siiski Palmi löögid kõhtu. Semiskar — Poolakas. Viimane oli väga plastiline ja tuline. Sai diskvalifikatsiooni. Pöld — Pill. Eelmisel kerge paremus. Jõksi — Kop-

sa. Viimane andis 1. roundil alla. Maasik — Petrov. Tugev ja kaunis võistlus. Maasika suurem initsiatiivivõime tõi võidu. Semiskar — Pöld. Eelmise võit. Maasik — Jõksi. Kaks kõva kivi. Maasika suurem vastupidavus otsustab. Jõksi — Petrov. Väike ülekaal.

1. Maasik, 2. Semiskar, 3. Jõksi.

Kerge-keskkaal. Küttim — Saaberg. Viimane hoiab võistlusest kõrvale ja tunnustatakse kaotanuks. Vaiküll — Olbrei, tehniline ülekaal. Ohi — Leier. Ohil on tugevad otselöögid. Parts — Veidenbaum. Parts on kõrgekasvuline ja sulavate liigutustega. Lubab heaks poksijaks areneda. Sõgel — Tõrvand, võistluste ainsam knock-out. Sõgel töötab suure arusaamisega. Hopp — Küttim. Küttimil on nappus vastupidavusest, muidu kena poksija. Ohi — Vaiküll. Annab 2. roundil alla. Parts — Sõgel. Viimane annab alla 1. roundil, nähes vastase ülekaalu. Ohi — Hopp. Ohi otsehoobid on hävitavad, sekundandid viskavad alla-andmise tunnusest rätiku ringi. Sõgel — Vaiküll. Annab esimesel roundil alla.

1. Ohi, 2. Parts, 3. Sõgel.

Keskkaalus on Simsoni ja Sommeri vahel niivõrd tugev võistlus, et neil pole aega gongi löökegi tähele panna. Simson tuleb võitjaks oma tugevate swingidega. Simson — Rüütel. Eelmise tuntav paremus.

1. Simson, 2. Rüütel, 3. Sommer.

Poolraskekaalus oli vaid üks paar Klausner — Alimann, kuid väga süm-paatne. Mõlemad arenenud ja kenalt töötavad. Klausneri tugevam löök kindlustas talle võidu.

Soovitav oleks neid algajaid varsti mõne suurema võistluse katsetules näha.

Luis Angel Firpo,

Argentiina „pampaaside pühvel“, on praegu kustuvaks täheks. Oma ajal, kui ta Jack Dempsey ringist läbi nõõride välja löi, oli ta Argentiina rahvuskangelane. Argentiina pealinnas põlesid kustumatult elektrikirjad Firpo nimega, talle püstitati monumente ja ta oli argentiinlaste suurim uhkus. Nüüd on Firpo rea kaotusi saanud. Esiteks Willsilt ja nüüd viimati Charley Weinertilt.

Argentiinlaste kumiir on purunenud. Argentiina lehtede pealkirjad Firpo viimase kaotuse puhul, mis kõnelevad selget keelt, olid järgmised: „Metsikust pühvel-pullist on saanud vasikas“, „Firpo matus“, „Järelehüüe“ jne.

Nüüd on Firpo Ameerikale selja pööranud. 17. dets. sõitis ta aurikul „France“ New-Yorgist Euroopa sihis välja. Firpo mõtleb Prantsusmaal ja Inglismaal võistelda. Ta tugevamaks vastaseks oleks Euroopa raskekaalu meister itaallane Erminio Spalla, kes Firpole kord varemalt juba kaotanud.

Itaallane Frattini, uus Euroopa meister keskkaalus, pani oma tiitli mängu 16. dets. Pariisis Prantsuse meister Francis Charles'i vastu. Võitlus kestis 15 ägedat roundi ja lõppes viigiga. Samal võistlus-õhtul löi Euroopa kergekaalu meister prantsl. Vinez oma väljakutsujat prantslast Fritsch'i suure punktide ülekaaluga. Fritsch lõpetas võistluse 20. roundi järele silmadega, mis mõlemad peaaegu kinni olid löödud.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, Suur Karja tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.

Peale selle soovitame ladust

ülrikonna- ja palituriit.

Nõõpe igas suuruses, haake

.. ja snalle jne. ..

Müük suurel ja väikesel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Autosport.

Kui suur on maailmas liikvel olevate autode arv?

Uute statistiliste andmete järele on maailmas üle 18 miljoni auto, täpselt peab nende arv olema 18.241.477. Sellest on P.-Ameerika Ühisriikides ükski 15.222.658, nii enam kui 1/3 kõigist maailma autodest. Iga 7 elaniku kohta on seal üks auto.

Täpse pildi annavad järgmised arvud (klambrites mitme elaniku kohta üks auto on): USA 15.222.658 (7); Suur-Briti ja Iiri 655.318 (71); Kanaada 642.571 (14); Prantsusmaa 460.000 (90); Saksa 152.068 (407); Austraalia 130.540 (41); Argentiina 100.000 (85); Belgia 61.300 (122); Hispaania 60.194 (352); Itaalia 52.357 (455); Briti India 48.620 (6480); Uus-Meremaa 44.864 (25); Briti Lõuna-Aafrika 40.200 (230); Rootsi 36.625 (161); Hollandi India 32.837 (1460); Brasiilia 32.000 (957); Kuuba 30.000 (87); Meksiko 30.000 (510); Daani 25.400 (128); Shveits 23.039 (168); Venemaa 20.000 (5500); Hollandi 18.489 (370); Havai 18.428 (13); Norra 17.681 (149); Filipiinid 15.400 (670); Malaka 15.320 (200); Poola 14.600 (1986); Jaapan 14.000 (4280); Uruguai 14.000 (102); Austria 12.037 (534); Portugal 11.070 (538); Tšiili 11.062 (356); Tshelho-Slovakkia 10.400 (1308).

Ameerika kohtunikud ja automobilistid.

Ameerika kohtunikul on humoori. Seda tõestavad kaks hiljutit olnud juhust. Los-Angelesis oli kohtuotsus ühe 18-ne aasta vanuse liiga kiirelt sõitnud automobilisti kohta järgmine: 6 kuud igapäev lugeda kõik Los-Angelesi ajalehed ja kõik neis leiduvad liikumisõnnetuste sõnumid oma käega välja kirjutada.

Spokane County kohtukojas mõisteti 2 mootorrattameest, kes samuti liiga kiirelt sõitsid, ära kirjutama 15.000 sõna sealsetest liikumismäärustest.

Kohase karistuse määras New-Jersey osariigi Summiti linna kohtunik Antonio Mocio'le, veoauto juhile. Viimane sõitis veoautoga, millele olid laaditud vanad, naelu täis katusesindlid. Nad olid nii halvalt laaditud, et igal tõukel mõned sindlid tänavale kukkusid. Tagajärjeks oli, et üle 20-ne automobilisti ja peale selle veel 3 mootorrattaga politseimeest oma sõiduriistade kummid rikkusid. Viimaks piüti veoauto juht kinni ja teda mõisteti tulnud teed tagasi sõitma ja kukkunud sindleid ära lugema ja üles korjama.

„Milo, olümpia kangelane“.

Sellenimelise sportlase sisuga näidendi on kirjutanud tuntud Soome karskuse- ja sporditegelane Kl. U. Suomela. Spordihuvilise publiku poolt leidis näidend Rahvusteatris sooja vastuvõtu, kuid arvustus tegi selle täielikult maha.

All Blacks, Uue-Meremaa võitmatu rugby meeskond, jätkab Inglismaal endiselt edasi oma triumfikäiku. Viimati võitsid meremaalased inglise sõja-, mere- ja õhuväe koondusmeeskonda naljatades 25:3. Võitlus peeti inglise kuninga juuresolekul. Uue-Meremaa mängijatele on rida ettepanekuid tehtud suurte summade eest Inglismaale jääda ja inglise klubidesse astuda, kuid meremaalased on ehtsate amatööridena need avatlevad ettepanekud tagasi tõrjunud.

Jalgpall.**Shveitsi-Saksa kohtamine Stuttgardis.**

20.000 omamaalase ees saavutasid sakslased vaevaga viigi.

10. maavõistlus Saksa-Shveits peeti 14. dets. Stuttgardis. See oli Euroopa jalgpallilmale harilikust suurem sündmus, kuna esimest korda peale oma Pariisi olümpia turniiri võitu seisis shveitslastest „hõbemedalaalised“ või õigemini Euroopa meistrid jälle tules teise rahvuse vastu. Shveitslastel oli täita raske ülesanne: kaitsta oma Pariisis saavutatud Euroopa parema jalgpallirahvuse nime. Shveitsile näis see raskeks minevat, kuna tal mängijate haiguse ja teistel põhjustel tuli oma rahvusmeeskonnas välja panna rida reserve. Siiski jäi shveitslastel meeskonda 7 olümpia meest.

Stuhlfauth,

1. F. C. Nürnberg, Saksa parim väravavaht.

Sakslaste uhket võidulootust tõstis oma korda asjaolu, et nad Shveitsi vastu jalgule seadsid oma tänavuse aasta parima koosseisu. Sakslased olid oma tänavust jalgpalli aastat alanud võidukalt: Austriat löid nad õnnega 4:3, siis Hollandit 1:0 ja Norrat 2:0, kuid sellele järgnes 3 mürukat kaotust: Ungarile 1:4, Rootsile 1:4 ja Itaaliale 0:1. Nüüd uskusid sakslased Shveitsi üle saavutavat üle Euroopa kõlavat paariväravalist võitu, sest Saksa meeskonda Shveitsi vastu oli sakslaste arvates kõige kordaläinumalt koondatud kogu Saksa jalgpalli uhkus.

Rootsi sharsh.

Schmidlin,

Shveitsi rahvusmeeskonna kapten ja keskpoolkaitsja. Nüüdne kohtamine Saksaga oli talle 25-ndaks maavõistluseks Shveitsi värvides all.

14. dets. nägid Stuttgart'is Hollandi vahekohtuniku Job Mutteri ees mõlemad meeskonnad välja järgmiselt:

Saksa (valged särgid riigikotkaga rinnal): Stuhlfauth (1. F. C. Nürnberg); Beier (HSV), Müller (Fürth); Hagen (Fürth), Kalb (1. F. C. Nürnberg), Schmidt (1. F. C. Nürnberg); Höger (V. f. R. Mannheim), Franz (Fürth), Jäger (Altona), Harder (HSV), Paulsen (V. f. B. Leipzig).

Shveits (punased särgid federaalriistiga rinnal): Pulver (Young Boys); Schneebeli (Bern), Ramseyer (Young Boys); Oberhauser (Nordstern), Schmidlin (Bern), Ostervalder (Bern); Veiler (Veltheim), Pache (Servette), Dietrich (Servette), Abegglen (Grasshoppers), Müller (Kickers Stuttgart).

Saksa edurivi juhiks oli vana, kuid sakslaste ütelusel alati noor 38-aastane põhjaksakslane Adolf Jäger, kes juba 15 aasta eest tegi oma esimese maavõistluse Saksa eest ja kelle asemele Saksas selle aja jooksul uut paremat tsentrforwardit ei ole sündinud.

Shveitsi meeskonna vasaku tiiva meheks oli Müller, kes võistleb Saksa klubis — Stuttgart'i Kickers'is.

Algusest peale valdab Shveitsi edurivi palli. Shveitslased ilmutavad endid kiirematena ja nende edurivi keskkolmik Pache - Dietrich - Abegglen kombineerib edukusega. Sakslastel on seisukorra selgitamiseks rohkem tööd, Stuhlfauthil tuleb kestvalt töös olla. 29. min. saab Pache palli, annab tsentri, kust Dietrich vasakule äärele Müllerile ette lükkab. Viimane lööb, Stuhlfauth pareerib ainult hädaga, kuid see ei päästa: tagasi tõrjutud palli

Jäger,

Altona, Saksa rahvusmeeskonna tsentrforward ja rekord-internatsionaal. Saksa värvide eest kaasa teinud 18 maavõistlust.

saadab Dietrich Stuhlfauthile püüdmatult tugeva löögiga postist väravasse. Shveits juhib 1:0. Mängu valitsejaks jääb edasi Shveits. Poolaja vile tuleb sama resultaadi juures, olgugi et Shveits oli mängukäigu järele ära teeninud kaheväravalist ülekaalu.

Teine poolaeg toob üllatuse: publik, kes itaallastele või hispaanlastele sarnaneva temperamendiga võistlusest osa võtab, kannustab oma juba poolruineeritud meeskonda sedavõrd üles, et Harder Jägeri söödust seisu seab 1:1 peale. Shveitsi pool on Pache vigastatud ja lahikub, kuid selle peale vaatamata on shveitslased veel küllalt kõrgel, et sakslastel võidu saamine oli võimatu.

Shveitsi meeskonnas olid väljapaistvad keskkolmik Pache—Dietrich—Abegglen,

Dietrich,

Genfi F. C. Servette, Shveitsi edurivi juht. Tegi värava maavõistlusel Saksa vastu.

kellest viimane lisaks tegi rea tehnilisi kunsttükke, siis keskpoolk. Schmidlin, kaitsjad ja väravavaht. Sakslaste esimese poolaja nõrga mängu asemel läks teine poolaeg nende üldisel hool, kuna mehed töötasid ühtlaselt.

Suur sündmus oli möödas, ilma et Saksal korda oleks läinud Shveitsi käest omale lõigata selle loorberid.

Viini sündmused.**Hakoah Viini sügismeister.**

Mida keegi austrialane ei uskunud, on sündinud. H a k o a h on, võib ütelda, saatuse õnne läbi tulnud Viini sügismeisteriks. Amateurel oli suurem võimalus tulla sügismeisteriks, kuid tal jäi pidamata mäng Slovani vastu ja see lükkati edasi ja peetakse tuleval aastal — kevadises ringis.

Ka teises klassis oli üllatus — oodati FAC meeskonda esimesele kohale, kuid see lõpetas viimase mängu viigiga ja esimesele kohale tuli Hertha, käesoleval aastal 2. klassi langenud meeskond.

Hiilgav Inglise treener B i l l y H u n t e r, kes Türgi olümpia meeskonna treener oli ja suvel ühes türklastega ka Tallinnas oli, on nüüd Viinist lahkunud. Ta oli üle kahe aasta Viini Hakoah treener. Nüüd sõidab ta Inglismaale tagasi ja sealt asub ta 1-est märtsist peale tagasi treeneriks Türki. 1926. a. peale hakkab ta jälle Türgi rahvusmeeskonda valmistama olümpia mängude vastu. Viinist lahkumisel korraldas Hakoah Hunteri heaks benefiismängu. Hakoah vastaseks oli Admira. Hunter tegi oma 40 aasta peale vaatamata kesktormajana hästi kaasa esimese poolaja. Võistluse tagajärg oli 3:2 Admira heaks.

Sportlased leiavad kõige kohasemat
kehakinnitust

E. S. S. „Kalev“i einelauas.

Maitserikkad ja toitvad lõuna- ja õhtusöögid,
puhas valmistus ja odavad hinnad.

Austusega

ökonom V. PEEDO.

Aleksander Kask,

Sindi Kalju, uus Eesti rekordimees tõstmises saavutusega 81,25 kg. surumises kahe käega sulgkaalus

Jalgpall.

Argentiinlaste ja uruguailaste Euroopa tulek.

Tuleval aastal kavatakse lõuna-ameeriklased alata laialdasemat ja võidukat sissetungi Euroopa. Lõuna-Ameerikast tulnud teated kõnelevad, et 1925. a. algul asub Euroopa teekonnale Montevideo Internationali meeskond, kelle koosseisus on enamjagu Uruguai olümpia meeskonnast.

Sellele lisaks teatab Reuteri agentuur, et jaanuaris tuleb Euroopa Argentiina rahvusmeeskond, kes viimati võitis Uruguai üle. Argentiinlased kavatakse Euroopas pidada 16 võistlust — Hispaanias, Inglismaal, Saksas ja Prantsusmaal. Argentiina meeskonnas on väljapaistvamaks meheks väravahat Tesorieri, kes on Lõuna-Ameerika väravahatide äss ja matshil Uruguai vastu pidas Uruguai famoosi kesktormaja Petrone, hüütud „suurtükk“, vägevaid lööke.

Saksamaa on seni pidanud 52 maavõistlust. Neist on võidetud 13, viigiga lõpetatud 11 ja kaotatud 28. Väravate vahetõrk 101 : 135. Saksa esimene maavõistlus oli 1908. a. Shveitsiga. Sakslaste suurem kaotus on olnud 1909. a. Oxfordis Inglismaale 0 : 9.

I. F. C. Nürnberg on Saksa esivõistluste tsüklis võitnud Spielvereinigung Fürthi 2 : 1 (2 : 0) ja tulnud Baieri meistriks.

Barcelonas on Hispaania rahvusmeeskond matshil Hispaania teiselt meeskonnalt 2 : 3 lüüa saanud. Võistlust peeti treeninguna Hispaania-Austria maavõistluse vastu.

Mitmesugust.

Arne Borgi ilmarekordid.

7. detsembril purustas Arne Borg Stokholmis Weissmülleri ilmarekordi 500 mt., kattes seda 6 m. 19,6 sek. Weissmülleri rekord seisib 6 m. 24,2. Seejuures oli Borgile vedajaks nahkpall, mida mööda vett veeti Weissmülleri rekordi kiirusega.

Nädal aega peale seda on Arne Borg löönud Weissmülleri rekordi ka 400 mt. 4 m. 54,7 sek., Weissmülleri Pariisis püstitatud rekord oli 5 m. 04,2, kus ta ka Borgi võitis.

Rosenqvist Rootsisis.

Parem Soome raskekaalu maadleja Rosenqvist viibis enne jõulut Rootsis maadlusturneel. Tema ägedamaks vastaseks oli laialltuntud rootsl. Westergren, kes läinud aastal meie maadlustreenerile Oksale kõvaks pähklikliks oli. Göteborgis korraldati nende vahel matsh, mis pidi kestma ühe poole lõpuliku võiduni. Maadlus käis 15-minutiliste osadena. 1 tunni 7 minuti möödudes sai aga Westergren Rosenqvisti parterisse ja murdis seda nii kõvasti, et selle käsi vigastada sai. Rosenqvist oli sunnitud maadlust lõpetama.

Nädala pärast kohtasid mehed uuesti võistlustel Malmös. Ka seekord tuli Rosenqvist teiseks raskekaalus, kuna Westergren esimene oli.

Hannes Kolehmainen suusatamas.

Tuntud Soome suurjooksja on olnud noorespõlves kõrgeklassiline suusataja, nagu tema vennadki, kuid on jätnud selle ala, eelistades jooksu. Nüüd, vanaduse lähenemisel on ta uuesti selle ala peale mõtlema hakanud ja „S. Urheilulehti“ toimetusliige on teda tema talukohas leidnud suure suuskade virna vahel askeldamas. Hannese vanadus lubab teda vanameeste klassis võistleva hakata ja seal ei pundu tal kindlasti edu.

Turu saab eeskujuliku spordivälja.

Turu on üks tähtsamatest Soome spordilinnadest, kuid temal on seni puudunud ajakõrgusel seisev spordivälja. Nüüd on asutud selle ehitamisele. Linnavalitsus on ettevõttele määranud 200.000 Smk. (ligi 2 miljoni Eesti marka) toetust ja spordivälja ehitatakse Stokholmi staadioni plaani ja kohaliku suursportlase Paavo Nurmi isiklike soovide kohaselt. Jooksuraja ümber tuleb veel jalgrattatee. Väljal asub ka 25 mtr. pikkune ujumisbassein.

Aleksander Peterson,

meie parem raskekaalu maadleja, kes hiljuti elukutseliseks läks, võistleb ühes Soome olümpiatreeneri Armas Laitisega mööda vähemaid Soome linnasid.

Peterson kannab nüüd nime Lurich'i. Euroopa meister, ja saab 100 Smk. õhtu pealt selle eest, et Laitinen teda õladele sirutab.

Postmargid jalgpallivõidu mälestuseks. Uruguai postivalitsus on Uruguai jalgpallimeeskonna olümpia võidu mälestuseks välja annud erilised postmargid, millel peal võidujumalanna kujutus kirjaga: „1924 IUES OS OLYMPIOS, Uruguay Campeón Mundial de Football“.

Paremad tarvisminevad

Jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

D. Karja tän. 5, Tallinnas.

Nurmi Ameerikas.

Paavo Nurmi on juba Ameerikasse jõudnud ja treeningut alustanud. Oma sõidul peatas ta Liverpoolis kolm päeva, kuid pidi seal eksikombel laevast maha jääma ja oli sunnitud läbi sadama kõva jooksu tegema, et laevale pääseda. Liverpoolis on ta ka ajakirjandusele kartust avaldanud, et ta vast ehk Ameerikas nii ruttu akklimatiseeruda ei jõua, kui tarvis ja ka harjumatud kitsastest kurvedest maaneeshis saab takistatud oma täie võime väljapanemiseks.

Nurmil on kavatsus Ameerikas võistelda maadel 400—3000 meetrini, jättes pike-mad oma kaasmaalase Ritola hooleks. Nurmi vastastena nimetatakse E. B. Kirby't, Joe Ray'd, R. B. Buker'i, Hahn'i, Watsoni', Enck'i, Helffrich'i ja Brown'i.

Viie värava rekord.

Inglise liiga võistlusel Sheffield Wednesday-Portsmouth saavutas Sheffieldi tsentriforward Trotter üksi kõik oma meeskonna heaks tehtud 5 väravat. Sellega egaliseeriti Inglise liiga võistluste väravate rekord, kuna seni üksi kuulus Andy Wilson ühel võistlusel viis väravat on saavutanud. Tähelepanuväärne on, et mõlemal viie väravaga võistlusel oli lõpuresultadiks 5:2.

Jaapanis on jalgpall populaarimaks spordialaks. Jaapani jalgpalliliidus on 82 klubi. Tokios ja Osakas on kumbagis 25-e klubi ümber. Jaapani meistriks on Nogyaya Football Club.

Eesti Spordileht

ilmub 1925. aastal praegusel kujul nädallehena ja sama hinnaga Eesti Spordi keskliidu väljaandel edasi.

Tellimishind on aastas 500 mk.,
poolaastas 275 m., kuus 50 mk.,
välismaile poole kallim.

Tellimisi 1925. aasta peale võetakse talituses, Gonsiori tän. 4, Tallinn, ja kõigis kodumaa postkontorites vastu.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türrn.

Nr. 6, 24. detsembril 1924.

Ringvaade.

Tallinn. Uuel aastal korraldatakse tarviliku arvu soovijate leidumisel lühikeseaajaline süsteemaatiline malekursus algajatele ja edasijõudnutele J. Türrn'i juhatusel. Soovijad teatagu esialgsel üleskirjutamisel kuni 1. jaan. 1925. a. malenurga toimetajale enese üle järgmist: 1) nimi, 2) maleoskus, 3) haridus ja 4) mis tundidel vaba.

18. dets. pandi toime T. E. Maleseltsis ülesannete lahendamise võistlus. Lahendamisel oli 3 kahekäigulist ülesannet. Õieti lahendasid kõik kolm ülesannet Raudvere ja Rotberg, esimene 14-ne, teine 15-ne minuti jooksul, saades samas järjes 1. ja 2. auhinna. Järgmine ülesannete lahendamise võistlus on 8. jaan. 1925. a.

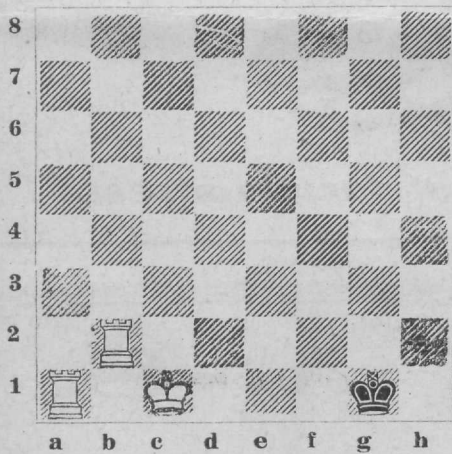
Pärnu. Hiljuti lõppes keskkoolide vaheline maleturniir: 1) Virkus 11 p. (kõik võidud), 2) Uttopärt 9 p., 3) Mälkson 8 p., 4) Vesik 6 1/2 p. Kolm esimest võtavad osa Paides jõuluvaheajal peetavast üleriiklisest koolinoorsoo maleturniirist.

Tartu. Senini puudus Tartu õppival noorsool kindlam ühendus male alal; töötasid ainult koolide maeringid. Hiljuti asutati aga T. E. K. Liidu juure malesektsoon, nii et malet harrastavatel õpilastel on nüüd avanenud võimalus male alal paremini täieneda. Malesektsoon korraldas kohe kohaliste Eesti keskkoolide vahelise malevõistluse, mis praegu täies hoos käimas. Jõuluvaheajaks loodetakse võistlus lõpetada.

14. ja 15. skp. peeti siin esimest malevõistlust Eesti ja Läti üliõpilaskonna maletingide vahel. Osa võttis kumbagilt poolt 8 maletajat. Eesti esitajana mängisid Kibermann, Tiit, Maide, Baumann, Kerge, Loven, Roost ja Tartu. Saavutus oli kaunis hea — 10 1/2 : 5 1/2 meie kasuks —; teiste hulgas võitis Kibermann Läti akad. malesektiooni esimaletajat Taubet.

Naljaülesanne.

Must.

Valge.

Valge: Kc1, Va1 ja b2 (3);

Must: Kg1.

Kadu 1/2 (poole) käiguga!

Kuidas on see võimalik? Miks võib siiski etteheite teha?

Lahendused.

Ülesanne nr. 2. (H. Rinck).

1. Kf2 — g3 h7 — h5.

2. e2 — e4 kh1 — g1.

3. e4 — e5! d6: e5

ja viik, sest valge ei saa ühegi oma malendit liigutada — valge kuningas on suitsus. Jätab must esimesel käigul g4 etturi kaitsmata, siis hävitab valge k tema. Kui aga must jätab 3-1 käigul etturi löömata, siis lipustab valge oma etturi enne kui must suudab seda teha.

Õieti lahendanud on selle ülesande H. Nõmmik, Tallinnast.

Kirjavastused.

H. R., Tartus; V. K., Pärnus. Täname saadetuse eest.

A. P. Pärnus. Teie andmed lähevad võrreldes teiselt poolt saadutega kolmanda auhinnasaaja kohta lahku.

H. R. Tartus. Ülesannete kokkuseadmise võistluse korraldame siis kui tarvilik arv soovivaid selleks kokku tuleb. Igatahes ei kavatse meie võistluskavasse ülesandeid käikude tagasivõtmisega paigutada.

Kiidulaul ühendlusele.

Tartakoveri maleteosest „Die hypermoderne Schachpartie“.

Ka ilma eelmistes malenurkades toodud kahe näiteta ollakse nõus järgnevat mängukäigu kava eeskujulikuks tunnustama: Alguses mõistlik seisumäng, s. t. mäng üldiste põhimõtete järele, mille peale siis — nii ütelda kingitusena pailastele — saabub mõni ilus ühendlusvõimalus.

Kuid tuleb loobuda selle asjakorra kujutamiseviisist, mille järele seisu- ja ühendlusmäng oleks samaväärsed tegurid ehk esimene isegi tähtsam, kuigi ta ka õpperaamatutes poolehoitu leiab, sest et selle juures mõlema mänguviisi vastastikkuse suheolu sugugi valgustust ei leia. —

Ühendlus on võimalik võimatus! Ta on jumalik säde, mis valgustab malemängu nagu meteor. Sellepärast on täiesti ebaõige ja ühendlusele alandav teda viia mõnda rippuvussuhtesse nõndanimetatud seisumänguga, millega ta täielikus vastandis.

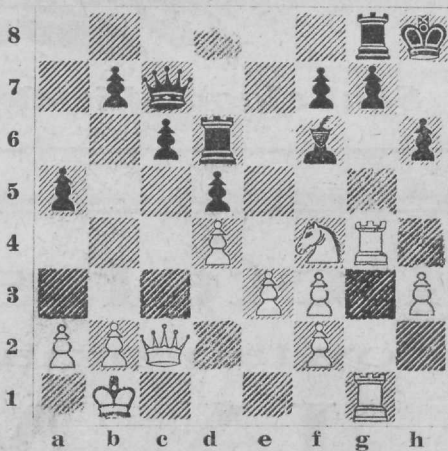
Ühendluse sihid ja teed: Tal on ülesandeks malendite surnud massi, malelaua piiratud ruumi, käigu arvu aritmeetilist halastamatust, aga ka vastase elavat vaimu kõigutada. Ta saavutab seda, visates kõrvale kõik põhimõtted, mis puutuvad ainesse (malendite arv!), seisu (nõrkused!) ja aega (käigud!), ja nii viisi tallates kahjurõmsalt seisumängu ausaid püüdeid.

Sellepärast ei suutu tema seisumängule kuidagi täiendavalt, vaid erinevalt, mis juba sellest selgub, et harilikult just see pool, kellel kõik seisunõrkused, ühendlusmõjudega võidu oma poole kisub.

Ilusa näite toob meile selles suhtes järgnevas leplitz-Schönau mängust Johner-Rubinstein'i vahel, kus must täiesti kaotust toovast seisus kõige peenemate maleabinõudega — etturläbimurretega — töötama hakkab.

Seis peale musta 21. käiku.

Must: Rubinstein.

Valge: Paul Johner.

Valge, olles käigul mängis:

22. R f4 — d3

ja nimelt arvamisest olles, et ega halba ei tee, lipu tiival ennast küllaldaselt kindlustada [c5 ruut!], kuna pealetung kuninglasse niikuinii võimalikuks jääb. (Energilisem oli siiski 22. R h5 ja kui selle peale 22. ... b6, siis 23. L f5 ähvardusega: 24. R: f6 V: f6 25. L: f6!!! ehk V: g7!) Nüüd järgnes:

22. ... b7 — b6

23. f3 — f4 c6 — c5!!!

Suureviisiliselt toimetatava läbimurde algus, mis musta väe juhile ka teenitud iludusaahinna muretsetes.

24. d4 : c5

Parem oll igatahes 24. R e5. Peale etturkahingu vastuvõtmist on valge kadunud.

24. ... b6 : c5

25. L e2 : c5

25. R c5 peale järgneb muidugi V e6 26. V e1 V c8 ratsu võiduga.

Parun Pierre de Coubertin.

rahvusvahelise ja ühtlasi ka Prantsuse olümpia komitee president. Modernaja olümpia mängude ellukutsumine on sündinud de Coubertini algatusel. See oli 1896. a., kui tema otsekoheisel juhtimisel Ateenas korraldati modernaja esimesed olümpia mängud. Coubertin on 30 aastat järjestikku olnud rahvusvah. olümpia komitee president ja on oma poolt tehtud tööd küllaldaseks pidades nüüd otsustanud puhkusele asuda. Coubertini järeltulijatena nimetatakse prantsl. comte Clary't ta belgi. comte Baillet-Latour'i.

25. ... V d6 — c6!

26. L c5 — a3

26. L: d5 peale võidab 26. ... Vd8 27. Le4! Lb7! kaksikähvardusega: V c1+ ja V: d3 ja 26. Lb5 peale otsustab 26. ... V c8! hirmsa ähvardusega L: b2! [Grünfeld kongressiraamatus].

26. ... V g8 — c8!!

Pealetungi tipukäik. Palju nõrgem oleks silmatorkav 26. ... Vb8.

27. Vg1 — d1 O f6: b2!!

Hiilgav lõpp!

28. K b1 : 62

Ehk 28. R: b2? V c1+ järgneva kaduga ehk 28. L: b2 V b6 29. V c1 V: b2+ 30. K: b2 L b6+ 31. Ka 1 L f6+ 32. K b1 V c3! ja võidab, 28. ... V c6 — c3!!

29. La3 — a4 V c3 — c2+

Valge annab alla! (30. K b1 peale kadustab V b8+ ja 30. Ka3 peale otsustab L d6+ 31. R b4 V8c3+ jne.)

(Lõpp.)

Toimetaja järele märkus. Meie ei poolda täielikult Tartakoveri ühendluse ülistust ja ühineme Reti vaatega, mille järele mõlemad mänguviisid täiendavad üksteist.

SIBERI

kasukakaubaäri

Tallinn, Kullasepa uul. 13

soovitab suures valikus kõiksugu

Ameerika ja Siberi

KARVANAHKU,

ka VALMISBOASID,

M U H V E ja

MEESTERAHVA MÜTSE.

Hinnad mõõdukad.

Toimetusele saadetud kirjandus.

„Sportlane“, spordiajakiri. Nr. 1, detsember 1924. Vastutav toimetaja ja väljaandja Ed. Jakobson. Tartu s.-s. Kalevi kirjandussektsooni korraldusel. Tegev toimetus: A. Michelson, O. Sarap, H. Michelson. 16 lhk. Hind 20 marka.

Meile on ilmunud seega kaasvõitleja, uus sportlane ajakiri.

Uuele ajakirjale asetatakse kõigepealt küsimus — milliseid ideelisi sihte ta taotleb, missugused põhjused õigustavad tema ilmumise ja olemasolu?

Seda peaks avaldama toimetuse läkitussõna, juhtkiri. Pöörame siis selle poole. Seal loeme muu seas: „Välja roidumus, laiskus! Kellel vaba aega, kasutagu tervise paranduseks. Tekib vajadus vastava sportlase kirjanduse järele, näpunäidete, sündmuste j. m. üle. Eriti tundub tarvidus meil sportlase ajakirjanduse järele. Kuna Soomes pooltosinat spordiajakirju ilmub, suuremaist maist rääkimata, ilmub meil Eestis ainult üksi „Eesti Spordileht“. Tõsisemale sportlasele kui ka asjastuuvitatuile sest kaugeltki ei jätka.“

See ei ütle meile midagi uut, peale naiivsuse — tarvis ka meil pooltosinat spordiajakirju soetada, sest mujal on nii. Ühtki ideelist sihti! Kuid, mu härrad, meie kannatame just praeguse majanduslike kitsikuse ajal ajakirjade rohkuse all ja olemasolevatele veel paralleelseid juure soetada — selle järel ei ole loogiliselt mõeldes mingit tarvidust. Meie näeme ainelise kitsikuse tõttu järjest mitmeid soliidseid ajakirju kokku varisevat ja ilmumist katkestavat.

Kui vast Tartu sporditegelased on leidnud, et „E. Spordilehes“ vähe Tartu spordiolusid on valgustatud või vähe nende huviseid puudutatud, oleks loomulik Tartu tegelastel olnud oma kaastööd sel alal pakkuda. Ei saa ju Tallinnast erikorrespondenti Tartusse sealsete olude valgustamiseks komandeerida. Süüdistada võivad Tartu sportlased selles vaid endid.

Toimetamise laadilt on uus ajakiri püüdnud samuti „Eesti Spordilehte“ jäljendada, nii et ta ka sellest küljest mingit uusust ei paku. Küll on ta aga kohe jämeda eksituse ohvriks välismaade ülevaates langenud, tuues teate, et Weissmüller Arne Borgile Stokholmis on 500 mtr. ujumises kaotanud. Weissmüller istub aga rahulikult Ameerikas...

Kokkuvõttes ei leia meie „Sportlasele“ seni veel midagi sarnast, mis temale pikka iga õigustaks. Ta on üks neist kilpla vägipulga võtetest, mis meil pahatilti ikka igal ajal nähtavaks tulevad ja ainult üldist edu takistavad. Ainult koonduses on jõud, mitte enese laialitilgutamises. Seda oleks tarvis ka Tartu sportlastel teada.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Hinnakirjad tasuta.

O.Ü.

«Salus»

Tallinn, Pikk tän. 40,
Kõnetraat 16-18.

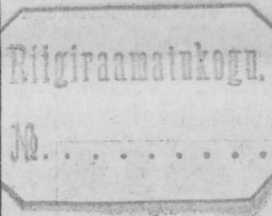
Valmistab ja müüb meesierahva, naisterahva valmisriideid ja koetud kaupsid.

Kõik saadused on valmistatud omas vabrikus kõrgeväärtuslisest materjalist.

Eriosakond spordiriide alal.

Spordiseltsidele ja klubidele iseáranis kasulikud tingimised.

Millest on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

Šokolaadi järjekindlast tarvitamisest.

Saku õlletehas A.-S.

soovitab oma

ÕLUT JA MÕDU

tuntud võistlemata headuses.

SAADA IGALPOOL.

A/s. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

Talviseks hooajaks suures valikus:

Suusad mitmesugused.

Jahisuusad.

Suusa saapad.

Hockey kepid,

pallid ja saapad.

Hockey kepid noortele.

Spordi kelgud.

Suusk-kelgud.

Laste kelgud ja saanid.

Uisud ja nende osad.

Uisu saapad

ja rihmad.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad. © Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta

Esitaja Tallinnas: O.Ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-02.